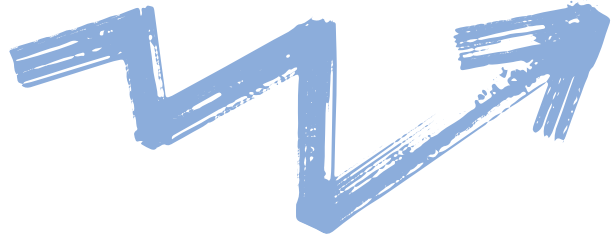


TYÖKIRJA



# Tehoa työnhakuun



Euroopan unionin  
osarahoittama



SELKO

Anna-Reetta Kokkonen | Sari Ruotsalainen | Kirsi Lehtoviita

Tehoa työnhakuun -työkirja on tehty  
Haaga-Helia ammattikorkeakoulun hankkeessa  
”Pakolaisten työelämävalmiuksien 3T - Tunnista, tunnusta, työllisty”.  
Työkirja laadittiin nuorille pakolaistaustaisille työnhakijoille  
työnhakuprosessin tueksi.

Hankkeen rahoitti Euroopan sosiaalirahasto +.

Oppimateriaali on lisensoitu lisenssillä  
Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen.  
Se tarkoittaa, että materiaalia saa jakaa eteenpäin vain,  
jos mainitsee tekijöiden nimet.  
Jos jakaa materiaalia muille ja muut julkistavat materiaalin,  
uusi julkaisu täytyy tehdä samalla lisenssillä.

Lue lisenssistä (yleiskielellä) osoitteesta  
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.fi>.



Euroopan unionin  
osarahoittama

# Sisällys

Johdanto .....	4
Suomalainen työelämä .....	5
Näin haet töitä Suomessa .....	7
Omat unelmasi ja vahvuutesi .....	12
Näin teet työhakemuksen ja ansioluettelon .....	16
Näin onnistut työhaastattelussa .....	18
Näin teet LinkedIn-profiilin .....	22
Näin käytät tekoälyä työnhaussa .....	24
Hyödyllisiä linkkejä .....	28

# Johdanto

## Tervetuloa Tehoa työnhakuun -työkirjaan!

Työkirjan avulla

- tutustut suomalaiseen työelämään
- saat vinkkejä ja ohjeita työnhakuun
- opit käyttämään tekoälyä työnhaussa

Toivomme, että työkirja innostaa sinua ja antaa sinulle vinkkejä työnhakuun.

Onnea matkaan!

Helsingissä 16.1.2025

Anna-Reetta Kokkonen, Sari Ruotsalainen, Kirsi Lehtoviita

# Suomalainen työelämä

Suomessa laki säätelee työaika ja lomien.

Laki määrää myös, että töissä täytyy olla turvallista.

Työnantajan täytyy kohdella kaikkia työntekijöitä reilusti ja tasa-arvoisesti.

Ketään ei saa syrjiä.

Suomalaisessa työkuultuurissa arvostetaan täsmällisyyttä, ahkeruutta ja oma-aloitteisuutta.

Hyvinvointi on tärkeä osa työelämää.

Useimpiin työtehtäviin vaaditaan koulutusta ja suomen kielen taitoa.



**Lue lisää suomalaisesta työelämästä**

**QR-koodien kautta (yleiskielellä).**

**Sivuilla on useita eri kieliversioita.**

**Työelämän pelisäännöt -palvelu (yleiskielinen)**

<https://tyoelamanpelisaannot.fi>



**InfoFinland.fi-sivusto (yleiskielinen)**

<https://www.infofinland.fi/fi/work-and-enterprise/finnish-working-life>





## Kehitä kielitaitoasi!

Valitse yksi suomen kielen harjoitus, jonka teet joka päivä seuraavan kuukauden ajan.

Voit esimerkiksi

- lukea uutisen
- kuunnella podcastia
- kuunnella musiikkia
- katsoa tv-ohjelman
- kirjoittaa viestin suomeksi
- puhua suomea esimerkiksi kaupassa.

Voit myös tehdä joka päivä eri tehtävän.

# Näin haet töitä Suomessa

Kun etsit töitä, ole aktiivinen.

Lähetä ahkerasti hakemuksia.

Ota yhteyttä yrityksiin, jotka kiinnostavat sinua.

Usein työn hakeminen vie paljon aikaa.

Älä lannistu, vaikka et heti saa työpaikkaa.

Jos et vielä osaa hyvin suomea,

yritä parantaa kielitaitoasi:

kuuntele, puhu ja lue suomea mahdollisimman paljon.

Suomessa työnantajat arvostavat sitä,

että osaat suomen kieltä.

Ilmoittaudu työnhakijaksi oman kuntasi työllisyyspalveluihin.

Työllisyyspalvelut auttaa sinua työnhaussa.

Kysy työllisyyspalveluista,

voitko mennä työharjoitteluun tai saada palkkatukea.

Työmarkkinatorilla on paljon työpaikkailmoituksia.

Siellä on myös tietoa työelämästä ja eri palveluista (yleiskielellä).



**Pääset Työmarkkinatorille QR-koodin kautta.**

**Työmarkkinatori (yleiskielinen)**

<https://tyomarkkinatori.fi>



## **Kun haet töitä, muista nämä**

### **◆ Ole aktiivinen**

Selaa työnhakusivustoja.

Etsi sinua kiinnostavia ilmoituksia.

Hae monia työpaikkoja.

### **◆ Etsi piilotyöpaikkoja**

Jos vapaasta työpaikasta ei ole ilmoitusta missään, sitä sanotaan piilotyöpaikaksi.

Voit löytää piilotyöpaikan,

kun otat yhteyttä kiinnostaviin yrityksiin.

### **◆ Verkostoidu**

Verkostoituminen tarkoittaa,

että tutustut uusiin ihmisiin.

Tutustu ihmisiin koulussa ja vapaa-ajalla.

Kerro heille, että etsit töitä.

Joku tuttavasi voi auttaa sinua saamaan töitä.

Voit verkostoitua myös vapaaehtoistyössä.

### **◆ Hyödynnä harrastukset**

Työn saamisessa voi auttaa jokin taito,

jonka olet oppinut harrastuksessasi.

Harrastuksen kautta ehkä tunnet ihmisiä,

joita voivat auttaa sinua löytämään töitä.

### **◆ Kerro kaikki osaamisesi**

Kerro, mitä osaamista olet hankkinut

koulutuksessa, työssä ja vapaa-ajalla.





## Etsi piilotyöpaikkoja

Tee lista viidestä yrityksestä,  
joissa haluaisit työskennellä.

Etsi yritysten yhteystiedot.  
Mieti, miten voit ottaa yrityksiin yhteyttä.

Kirjoita laatikkoon,  
mitä tietoja tarvitset  
ja millaisen viestin lähetät.



## Etsi rekryointitapahtumia

Rekryointitapahtumat voivat auttaa sinua löytämään töitä.

Rekryointitapahtumissa tapaat työnantajia ja saat tietoa avoimista työpaikoista.

Tutustu etukäteen yrityksiin, jotka kiinnostavat sinua. Rekryointitapahtumassa voit jättää työhakemuksen.

Etsi tietoa tapahtumista esimerkiksi

- hakukoneen avulla
- kaupunkien verkkosivuilta
- työmarkkinatorin verkkosivuilta
- sosiaalisesta mediasta.

Kirjoita laatikkoon rekryointitapahtumia, jotka kiinnostavat sinua.



## Verkostoidu

Tee lista ihmisistä ja järjestöistä, jotka voivat auttaa sinua työnhaussa.

Mieti, miten voisit ottaa heihin yhteyttä ja millä tavalla he voisivat auttaa.

Kirjoita laatikkoon suunnitelma siitä, miten ja milloin otat yhteyttä.

# Omat unelmasi ja vahvuutesi

Unelmat voivat auttaa löytämään itselle sopivan työn.

Kun tiedät, mitä haluat,  
voit asettaa selkeitä päämääriä.

Mieti näitä asioita,  
kun suunnittelet työuraasi.

- Millainen työ innostaa sinua?
- Mitä työtä haluat tehdä viiden vuoden kuluttua?
- Mitkä ovat vahvuutesi ja heikkoutesi?

Kun olet miettinyt vahvuutesi ja heikkoutesi,  
osaat kuvailla niitä myös työnhaussa.

Kun tiedät omat heikkoutesi,  
voit alkaa kehittää niitä vahvuuksiksi.



### Tee unelmakartta

Unelmakartta kertoo unelmistasi, tavoitteistasi ja siitä, millaista työtä haluaisit tehdä.

Piirrä tai kirjoita laatikkoon luonnos unelmakartasta.

Listaa asiat, jotka auttavat sinua saamaan työn.

Mitä taitoja sinun täytyy kehittää?

Mitä vahvuuksiasi voit hyödyntää?

Voit tehdä lopullisen unelmakartan paperille tai digitaaliselle alustalle.

Vinkki: tee unelmakartta yhdessä ystäväsi kanssa!



## Listaa omat vahvuutesi

Katso seuraavan sivun listaa.

Mieti, mitä vahvuuksia sinulla on.

Valitse kolme vahvuutta.

Missä tilanteissa olet käyttänyt näitä vahvuuksia?

Miten nämä vahvuudet voivat auttaa sinua työelämässä?

Kirjoita vastauksesi laatikkoon.

## Vahvuudet ja taidot

Olen ahkera.	Olen luotettava.
Olen yleensä ajoissa.	Olen luova.
Autan mielelläni muita.	Olen hyvä matematiikassa.
Suhtaudun muihin ennakkoluulottomasti.	Tartun töihin oma-aloitteisesti.
Olen empaattinen.	Osaan ratkaista ongelmia.
Olen hyvä esiintymään.	Olen rehellinen.
Olen huumorintajuinen.	En lannistu, kun tulee ongelmia.
Luotan itseeni.	Juttelen mielelläni ihmisten kanssa.
Olen järjestelmällinen.	Siedän hyvin stressiä.
Olen joustava.	Olen taiteellinen.
Osaan suomea ja muita kieliä.	Olen tarkka.
Ajattelen kriittisesti.	Osaan tehdä töitä muiden kanssa.

# Näin teet työhakemuksen ja ansioluettelon

Usein voit hakea töitä verkon kautta.

Silloin täytät hakemuslomakkeen suoraan verkossa.

Hakemuslomakkeessa on yleensä paikka,

johon voit lisätä hakemuskirjeen ja CV:n eli ansioluettelon.

On siis hyvä, jos sinulla on hakemuskirje

ja ansioluettelo jo valmiina.

Hakemuskirje on teksti, jossa kerrot itsestäsi.

Kerrot koulutuksestasi, työhistoriastasi ja persoonastasi.

Perustelet, miksi juuri sinut pitäisi valita työhön.

Hakemuskirjeen tavoite on,

että saat kutsun työhaastatteluun.

Kirjoita jokaiseen työpaikkaan oma hakemus.

CV eli ansioluettelo on lista koulutuksestasi ja työhistoriastasi.

Ansioluettelossa kerrot myös kielitaidostasi,

digitaaidoistasi ja harrastuksistasi.

Muokkaa ansioluettelo työpaikkaan sopivaksi.

Verkossa on paljon esimerkkejä työhakemuksesta

ja ansioluettelosta.





### Päivitä ansioluettelosi

Vaihda ansioluettelon päivämäärä.  
Lisää uudet työkokemuksesi.  
Muokkaa ansioluettelosi profiiliteksti.

Profiiliteksti on lyhyt teksti,  
jossa kerrot muutaman tärkeän asian itsestäsi.  
Profiilitekstin pituus on 3–4 lausetta.



### Tarkastele työhakemuksia

Etsi verkosta työhakemuksia ja hakemusmalleja.  
Valitse ja lue muutama hakemusteksti.  
Mieti, miten kirjoittaisit samanlaisen tekstin itsestäsi.

Poimi hakemusteksteistä hyödyllisiä lauseita  
ja kirjoita ne laatikkoon.

# Näin onnistut työhaastattelussa

Työhaastattelun tarkoitus on selvittää, oletko sinä työpaikkaan sopiva työntekijä.

Työhaastatteluun kannattaa valmistautua hyvin.

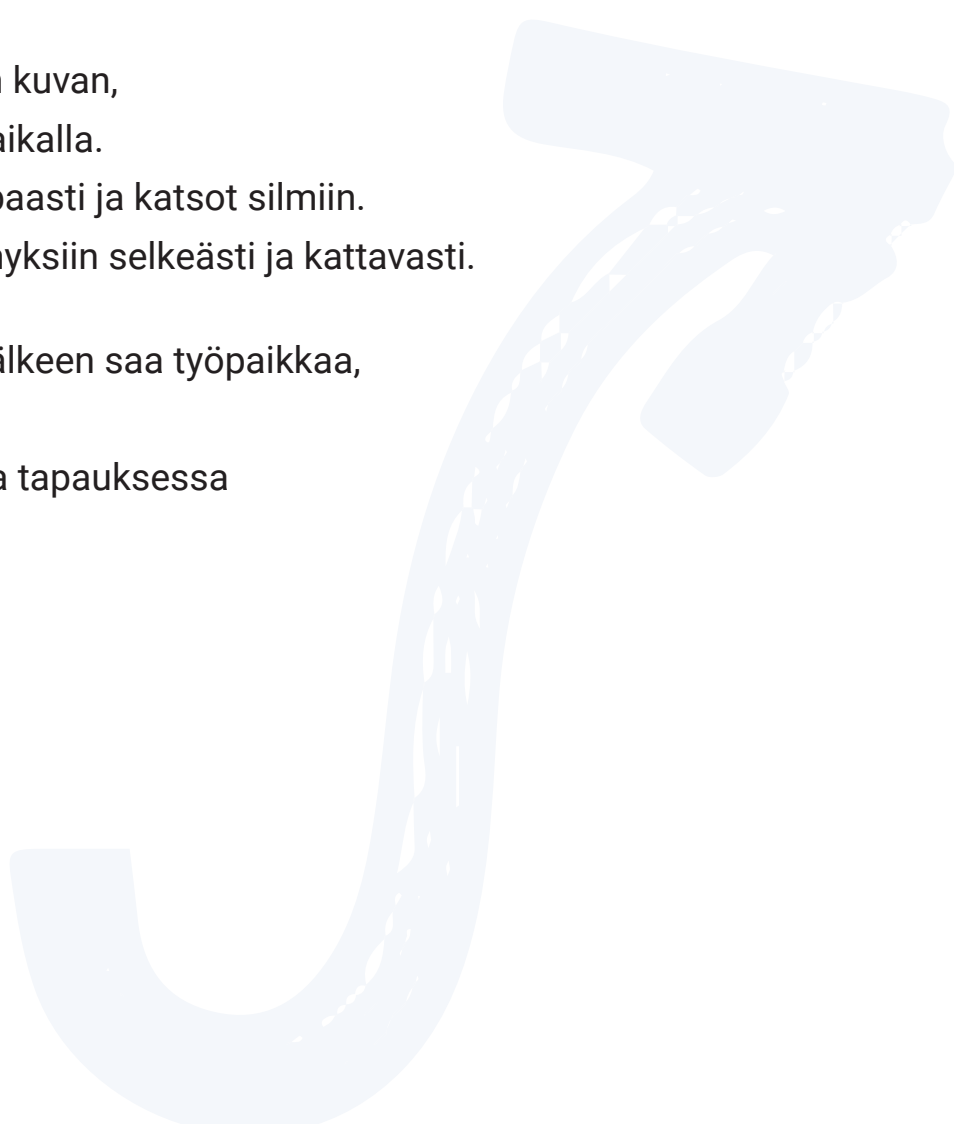
- Mieti valmiiksi vastaukset tavallisiin kysymyksiin.
- Mieti, mitä haluaisit tietää yrityksestä ja työtehtävistä.
- Valitse työhaastatteluun siistit vaatteet.

Annat itsestäsi hyvän kuvan,

- kun olet ajoissa paikalla.
- kun tervehdit reippaasti ja katsot silmiin.
- kun vastaat kysymyksiin selkeästi ja kattavasti.

Jos et haastattelun jälkeen saa työpaikkaa, älä lannistu.

Ajattele, että opit joka tapauksessa haastattelusta jotain.



## Alla on yleisiä työhaastattelukysymyksiä.

- Kerro itsestäsi lyhyesti.
- Miksi haet tätä työtä?
- Miksi meidän pitäisi valita juuri sinut?
- Missä näet itsesi 2–5 vuoden kuluttua?
- Kerro jokin haastava tilanne, jonka olet kohdannut työelämässä.
- Mitkä ovat vahvuutesi ja heikkoutesi?
- Mitä tiedät yrityksestämme?
- Onko sinulla kysymyksiä meille?

Työhaastattelussa ei tarvitse vastata kysymyksiin, joiden aihe on uskonto, politiikka, perhetilanne tai seksuaalinen suuntautuminen.



## Suunnittele hissipuhe eli esittelypuhe

Hissipuheella esittelet itsesi lyhyesti.  
Kerrot, kuka olet, mitä osaat ja mitä työtä haet.  
Hissipuheen kesto on 30–60 sekuntia.

Kirjoita ensin puheen suunnitelma.

Muokkaa sitten puhetta niin,  
että se kestää 30–60 sekuntia.

Harjoittele puhetta ääneen monta kertaa.  
Näin puheesta tulee sujuva.  
Ole innostunut ja itsevarma.

Pidä puheesi kaverille tai perheenjäsenelle.  
Pyydä palautetta.

Voit myös tallentaa puheen  
videolle tai äänitiedostoon.  
Mieti, toimiiko puhe.  
Mikä on hyvää ja  
mitä sinun kannattaa vielä muuttaa?

Käytä valmista puhetta esimerkiksi työhaastattelussa,  
kun esittelet itsesi lyhyesti.

## Puheen sisältö

### Kuka olet ja mitä teet?

*"Olen Maria.*

*Opiskelen liiketaloutta.*

*Minulla on kokemusta kaupassa työskentelystä."*

### Mitkä ovat vahvuutesi?

*"Olen ollut kahdessa työharjoittelussa X-kaupassa.*

*Sain kaupan asiakkailta ja esihenkilöltä hyvää palautetta.*

*He sanoivat, että olen hyvä asiakaspalvelija."*

### Miksi haet työpaikkaa tai mitä työtä haluat tehdä?

*"Etsin kaupan alan työtä,*

*jossa voin työskennellä myymälän eri tehtävissä."*

Kirjoita puheen suunnitelma laatikkoon.

# Näin teet LinkedIn-profiilin

LinkedIn on työelämän verkostoitumissivusto, joka voi auttaa sinua löytämään töitä ja kehittymään urallasi.

LinkedInissä voit tutustua alasi ammattilaisiin. LinkedInissä voit myös etsiä työpaikkoja. Kun sinulla on hyvä profiili LinkedInissä, erotut muista hakijoista.

Kun teet tai muokkaat LinkedIn-profiiliasi, mieti näitä kysymyksiä.

- Miten sinun LinkedIn-profiilisi erottuu joukosta?
- Mikä on ensimmäinen asia, jonka profiilisi vierailija näkee?
- Millaisella viestillä verkostoidut tehokkaasti?

**LinkedIn (yleiskielinen)**

<https://www.linkedin.com>





## Kirjoita LinkedIn-viesti

Kirjoita laatikkoon lyhyt viesti,  
jolla voit ottaa yhteyttä uusiin ihmisiin LinkedInissä.

Kirjoita ystävällinen ja kohtelias viesti.  
Voit kertoa viestissä samoja asioita  
kuin profiilitekstissä ja hissipuheessa.

Kerro viestissä, miksi haluat tutustua tähän henkilöön.

Käytä viestiä, kun haluat lisätä henkilön  
kontakteihisi LinkedInissä.

# Näin käytät tekoälyä työhauussa

Tekoäly voi olla suuri apu työhauussa.

Tekoäly voi auttaa sinua tekemään paremman ansioluettelon ja kirjoittamaan työhakemuksen.

Tekoälyn avulla voit myös valmistautua työhaastatteluun.

Esimerkiksi ChatGPT on tekoälysovellus, jota voi käyttää internet-selaimella tai mobiilisovelluksena. ChatGPT ymmärtää ja kirjoittaa tekstiä monella eri kielellä.

Älä kirjoita tekoälysovellukseen mitään henkilökohtaisia tietojasi. Muista aina tarkistaa ja muokata teksti, jonka tekoäly on kirjoittanut.

**ChatGPT (yleiskielellä)**

<https://chat.openai.com/auth/login>





# Tekoäly voi auttaa sinua näissä asioissa

## **Ansioluettelon kirjoittaminen**

Tekoäly voi neuvoa,  
miten kerrot ansioluettelossa työtehtävistäsi.  
Tekoäly voi auttaa kirjoittamaan profiilitekstin.

## **Työhakemuksen kirjoittaminen**

Tekoäly voi lukea työpaikkailmoituksia  
ja kertoa, millainen osaaminen on tärkeää.

Kerro tekoälylle, millainen taustasi on,  
mitä osaat ja mistä olet kiinnostunut.  
Pyydä sitten tekoälyä kirjoittamaan sinulle  
työhakemus tai työhakemuksen osa.

## **Työhaastatteluun valmistautuminen**

Tekoäly voi antaa esimerkkejä haastattelukysymyksistä.  
Tekoäly voi kertoa, millainen on hyvä vastaus.  
Tekoäly voi luoda haastattelutilanteen,  
jossa saat harjoitella haastattelua etukäteen.



## Kirjoita hakemuskirjeen osa

Valitse jokin hakemuskirjeen osa ja pyydä tekoälyltä tekstiehdotus.

Anna tekoälylle esimerkiksi alla oleva pyyntö eli kehote. Kirjoita työpaikan tiedot kohtiin, joissa on sulkeet.

*Kirjoita työhakemuksen aloitus, jossa esitän kiinnostukseni [myyjän] työtehtävää kohtaan yrityksessä [yrityksen nimi]. Korosta aloituksessa innostustani ja kokemustani.*

Kirjoita laatikkoon omia kehoitteitasi.



## Harjoittele työhaastattelua

Harjoittele työhaastattelua tekoälyn kanssa.  
Käytä esimerkiksi tätä pyyntöä eli kehotetta:

*Olen hakemassa [myyjän] työtä.  
Esitä minulle viisi haastattelukysymystä  
ja anna palautetta vastauksistani.  
Kysymysten aihe voi olla työkokemus, motivaatio  
ja se, miksi olen sopiva tähän työhön.*

Kirjoita laatikkoon omia kehoitteitasi.

# Hyödyllisiä linkkejä



## **Kuntarekry (yleiskielinen)**

Kuntarekryssä on kuntien ja hyvinvointialueiden avoimia työpaikkoja. Kuntarekryssä on myös työnhakuvinkkejä ja työnantajaesittelyitä.

<https://www.kuntarekry.fi>



## **Oikotie (yleiskielinen)**

Oikotiellä on kaikkien alojen avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun. Oikotiellä on myös palkkavertailuja ja tietoa työelämästä. Oikotiellä voit asettaa hakuvahdin, joka lähettää sähköpostiisi tiedon sinulle sopivista työpaikoista.

<https://tyopaikat.oikotie.fi>



## **Startup Refugees (yleiskielinen)**

Startup Refugees tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työn löytämisessä ja yrittäjyydessä. Startup Refugees kartoittaa osaamista ja tavoitteita. Match Made in Startup Refugees -alustalle voit luoda profiilin, jossa kerrot osaamisestasi.

<https://startuprefugees.com/suomeksi/>



### **Academic Work (yleiskielinen)**

Academic Workin sivuilla on tietoa työnhausta ja vinkkejä työnhakuun.

Sivuilla on myös ansioluettelomalli ja työhakemusmalli.

<https://www.academicwork.fi>



### **Barona (yleiskielinen)**

Baronan sivuilla on avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun.

Sivuilla on myös ansioluettelomalli ja työhakemusmalli.

<https://barona.fi>



### **StaffPoint (yleiskielinen)**

StaffPointin sivuilla on avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun.

Sivuilla on myös tietoa vuokratyöstä.

<https://www.staffpoint.fi>



### **Duunitori (yleiskielinen)**

Duunitorissa on avoimia työpaikkoja ja erilaisia oppaita. Oppaissa on tietoa eri ammateista ja niihin vaadittavista koulutuksista.

Oppaista saat vinkkejä työnhakuun ja verkostoitumiseen sekä tietoa työsuhteesta, työsopimuksesta ja työehdoista. Duunitorissa voit myös tehdä ammatinvalintatestin.

<https://duunitori.fi>



### **Jobly (yleiskielinen)**

Joblyssa on avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun. Voit luoda oman Jobly-profiilin ja tallentaa sinua kiinnostavia työpaikkoja. Voit myös asettaa hakuvahdin, joka lähettää sähköpostiisi tiedon sinulle sopivista työpaikoista.

<https://www.jobly.fi>



### **Laura (yleiskielinen)**

Laurassa on kaikkien alojen avoimia työpaikkoja. Siellä on myös tietoa työnhausta ja työelämästä. Laurassa voit asettaa hakuvahdin, joka lähettää sähköpostiisi tiedon sinulle sopivista työpaikoista.

<https://laura.fi>



Euroopan unionin  
osarahoittama